

területen. Kutatószelvényeinkben régészeti jelenséget, leleteket nem találtunk.

A téglagyártól Ny-ra fekvő földterületet bejárva a vízfolyás és a téglagyári telek közötti szántásban több kisebb-nagyobb szürke foltként jelentkeztek a késő Árpád-kori, középkori település részletei. Egy valószínűleg valamilyen középkori építményhez tartozó, hamus foltnagyobb edény töredékeit sikerült összegyűjteni. A középkori település magja nagyobb összefüggő területen a Csillagvárhoz, illetve a téglagyárhoz vezető úthoz közelebbi területen található, ettől délre több önálló foltként lehetett megfigyelni a település részleteit. A lelőhely nyugati irányban nem terjed ki a Balatonszentgyörgyöt a jelenlegi M7-es úttal Battyánpusztán keresztül összekötő útig.

KÖLTŐ LÁSZLÓ

30. Balástya, Lippai sarok

(Csongrád megye) Ú

2004. szeptember 27-én és 28-án végzett helyszíni szemlénk során új régészeti lelőhelyet fedeztünk fel az M5 autópálya nyomvonalának építése közben. A régészeti lelőhely által érintett nyomvonalszakasz a következő: az M5 autópálya 139+200 szelvényében a pálya bal oldalán, az 5421. számú út új, módosított nyomvonal 10+820 és a 10+960 km-szelvénye között. A közelből ismerjük a 7/61 és a 7/62 számú régészeti lelőhelyeket. Mintegy 3–4 helyen találtunk régészeti jelenségként értelmezhető foltokat. A foltok között egy derékszögű területet bezáró keskeny árkot láttam a nyomvonal keleti oldalán, és 3–4 gödörszerű jelenséget. A leletmentés során feltárunk egy objektumot, amely legújabb korinak bizonyult.

SZALONTAI CSABA

31. Balástya, V. homokbánya

(Csongrád megye) Sza

2004. október 11. és november 22. között megelőző feltárást végeztünk a Balástya V. homokbánya területén (7/117; M5 Nr. 79).

A bánya előzetes terepbejárása alapján a területen egy népvándorlás kori település maradványait sejtettük, amely a feltárást során be is igazolódott. A régészeti lelőhely Balástyától északra helyezkedik el az épülő M5 autópálya nyomvonalától keletre, mintegy 500 méterre.

A tervezett bányakitermelés kb. 200 méter hosszú, és 130 méter széles területen érintette és veszélyeztette a régészeti lelőhelyet. A földmunkagépekkel lehumuszolt terület nagysága 26 000 m², amelyen összesen 365 régészeti jelenséget találtunk.

Egy szarmata település részleteit: tárolóvermeket, árkokat, karámokat, épületrészleteket valamint egy temetkezést tártunk fel. Az objektumokból közepes mennyiségű kerámiatöredék került elő.

A lelőhely minden bizonnyal a bányának a kitermelésre ki nem jelölt északkeleti részében tovább folytatódik.

Munkatársak: Nagy Márta régész, Benedek András, Lukács József, Tompa György régészhallgató, Kulcsár Kornél, Nagy Norbert, Rigó Péter, Szeles Imre ásatási technikus.

PALUCH TIBOR – SZALONTAI CSABA

32. Barbacs határa

(Győr-Moson-Sopron megye) LT?, Ró, Á, Kk, Kú

2004. november 5-én egy csornai lakos a település több lakóhelyéről származó, a felszínen talált régészeti leletanyagot szolgáltatott be a Xantus János Múzeumba.

Faluszél: A község DNy-i szélén, lejtős domboldalon Árpád-kori, késő középkori és kora újkori edénytöredékek kerültek elő.

Laposi-dűlő: A községtől É-ra kisebb, ovális alakú dombon őskori (kelta?) és római kori cseréptöredéket talált.

TAKÁCS KÁROLY

33. Bácsalmás, Gradina

(Bács-Kiskun megye) Kö

2004. május 12-én helyszíni szemlét végeztem a lelőhelyen. A lelőhely Bácsalmásról Mélykútra vezető műút és a Kígyós-ér találkozásánál fekvő Szabó-tanyától 200 m-re D-re húzódó magaslaton helyezkedik el (hrsza: 0300). A dombon nagy mennyiségű kőtörmelék, kerámiatöredék és embercsont jelzi a középkori templom körüli temető és település helyét. A földtulajdonos, aki már 2002-ben jelentette az itt folyamatosan előkerülő leleteket Wicker Erikának, a múlt év folyamán kb. 1×1 m-es területen kíváncsiságból „ásatást” végzett és kiszedte a templomalapozás köveit. Ezt a tevékenységét – Wicker Erika határozott felszólítására – megszüntette. A kitermelt kőtöredékek és az embercsontok jelenleg két külön kupacban hevernek a lelőhelyen. A talajműveléssel folyamatosan pusztul a lelőhely.

Munkatársak: Wicker Erika régész, Sultis László műtárgyvédelmi asszisztens.

HARKAI ISTVÁN

34. Bába, Öreghegy

(Tolna megye) B, LT

2004. május 4-én terepbejárást végeztem a területen. A falu DK-i vége felé, a templomtól induló mélyút tetejénél levő domb a szintvonalak alapján esetleg erődített lehetett. A domb déli végénél két oldalról széles terasz látható, K felől pedig meredeken szakad le a domb a falu felé. Déli részét művelik (szőlő), északi része parlag, bozótos. Itt – egy tereplépcsővel lejjebb – helyezkedik el a temető. A művelt területeken sok a bronzkori cserép, de előfordul néhány kelta is.